

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень	Форма навчання	Денна	Навчальний рік/семестр	2-й рік/ IV семестр 3-й рік/ V семестр
-----------------------------	--------------------------------------	-----------------------	--------------	-------------------------------	---

СИЛАБУС

Назва навчальної дисципліни	Сучасна українська літературна мова (Морфологія)
Кафедра	Філології (українське відділення)
Освітня програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта», спеціалізації «Українська мова і література»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 8 Лекції: 40 Семінарські/практичні заняття: 80 Самостійна робота: 120
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Барань Є. Б., доктор філософії barany.erezsebet@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Курси лексикології, фонетики, морфеміки та дериватології сучасної української літературної мови, вступу до мовознавства.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати	Курс «Сучасна українська літературна мова (морфологія)» призначений для студентів другого та третього року навчання і належить до нормативних навчальних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки. Він передбачає теоретичний аналіз та практичний розбір частин мови, розгляд морфологічних

**навчальної
дисципліни,
основна тематика
дисципліни**

категорій, граматичних значень та граматичних форм, тому охоплює загальні питання морфології, критерії поділу слів на частини мови, детальний аналіз кожної частини мови.

Мета курсу – ознайомити студентів із морфологічною структурою української літературної мови на синхронному зрізі.

Студент повинен знати:

- предмет і завдання морфології сучасної української літературної мови,
- принципи поділу слів на частини мови;
- поняття граматичної категорії, граматичного значення та граматичної форми; частиномовні значення усіх частин мови;
- граматичні закони української мови;
- погляди вчених на різні теоретичні проблеми;
- морфологічні особливості кожної частини мови.

уміти:

- сприймати граматичний лад мови як категорійну систему;
- розмежовувати частини мови за традиційною граматикою та за інноваційними школами;
- робити повний морфологічний аналіз слів,
- виявляти граматичні особливості слів самостійних частин мови,
- зіставляти міжчастиномовні граматичні значення у словах різних частин мови,
- указувати на роль слів несамостійних частин мови;
- виявляти та аналізувати міжчастиномовні омоніми;
- особливості словозміни змінюваних частин мови;
- давати історичні коментарі до морфологічних явищ.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **загальних компетентностей**:

- здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **фахових компетентностей**:

- здатність розуміти мову як особливу знакову систему, її природу та функції, генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний та інші рівні мови;
- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;

	<ul style="list-style-type: none"> – здатність самостійно аналізувати мовний і літературний матеріал та робити висновки; – використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні; – ефективно працювати з інформацією: добирати необхідні дані з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; – організовувати процес свого навчання й самоосвіти; – знати норми української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності; – аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; – здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. <p style="text-align: center;">Основна тематика дисциплін</p> <p>Грамматична система мови. Будова слова. Словотвір. Морфологія. Повнозначні частини мови. Іменник. Прикметник. Числівник. Займенник. Дієслово. Дієприкметник. Дієприслівник. Прислівник. Службові частини мови. Прийменник. Сполучник. Частка. Вигук.</p>
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Опитування на практичних заняттях, перевірка практичних завдань, модульні контрольні роботи.
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	Відповіді на практичних заняттях – 50 балів. Модульна контрольна робота – 50 балів. Разом: 100 балів Іспит Технічне забезпечення: Classroom дисципліни
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барань Є. Б., Короткий термінологічний словник з морфології української мови. П. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola. Beregszász, 2010. 32 p. (= Rákóczi-füzetek LXXIII). 2. Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Граматика української мови. –К., 1993. 3. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови. – К., 2004. 3. Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Навчальний посібник. – К., 2009. 4. Горпинич В. О. Морфологія української мови. – К., 2004. 5. Жовтобрюх М. А., Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – К., 1972. 6. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови. Морфологія. –Донецьк, 1996.

	7. Захлюпана Н., Кузьма І., Кутня Г. Морфологія: навчально-методичний посібник. –Львів, 2009. 8. Захлюпана Н.М., Кузьма І.Т., Кутня Г.В, Труш О.М. Морфологія: термінологічний словник-довідник. – Львів, 2014. 9. Курс сучасної української літературної мови. –Т. 1. –К., 1951. 10. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. –2-е вид., перероб. і доп. –К., 2000. 11. Сучасна українська літературна мова / За ред. І. К. Білодіда. – К.,1969, 1972. 12. Сучасна українська мова. За редакцією О. Д. Пономарева. – К., 2001.